

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/29202
62118

Sayı : 54045643/610-4454
Konu : Soru Önergeleri

21 Kasım 2013/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi a) 01.10.2013 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.00 sayılı yazı
b)07.10.2013 tarihli ve 31853594-610-2-5435-5197 sayılı yazı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/29202 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:
1- Görüş 7/29202 (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Mustafa Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
Esas No :7/29202

İsveç Yiyecek Maddelerini Denetleme Kurumu (Livsmedelsverket), internet sitesinden yaptığı açıklamasında, Türkiye'den ithal edilen yaklaşık 19 ton balda yapılan inceleme sonucunda "Sadece şeker ve bal aromasına rastlanıldığım" ayrıca Livsmedelsverket Kurumu, aynı marka altındaki balların Finlandiya ve Litvanya'ya satıldığının tespit edildiğini, bu ülkenin kurumlarının durumdan haberdar edildiğini açıklamıştır.

Bu bağlamda;

SORU 1)Türkiye'den İsveç'e 19 ton sahte bal ihracatını yapan firmalar hangileridir?

SORU 2) Ülkemiz tarafından yapılan ihracatlarda ürünlerin denetim ve laboratuvar testleri yapılmakta mıdır? Yapılmaktaysa neden İsveç ve diğer ülkelere sahte bal satışı yapılmasına izin verilmiştir?

SORU 3) Türkiye'den İsveç'e bal gönderen firmalar teşvik uygulamalarından faydalanmış mıdır? Ne kadarlık teşvik tutarından faydalanmışlardır?

SORU 4) Ülkemiz iç piyasasında satılan balların kontrol ve denetim işlemleri ülkemizde hangi kurumlar tarafından gerçekleştirilmektedir?

SORU 5) 2010, 2011, 2012 yılları itibarıyla bal ithalatı ne kadardır? İthalat yapan firmalar hangileridir?

SORU 6) 2010, 2011, 2012 yılları itibarıyla bal aroması ve yan ürünleri ithalatı ne kadardır?

SORU 7) 2010, 2011, 2012 yılları itibarıyla bal ihracatı ne kadardır?

SORU 8) 2010, 2011, 2012 yılları itibarıyla bal ihracatı nedeniyle uygulanan teşvik ödemeleri toplamı ne kadardır?

SORU 9) 2010, 2011, 2012 yılları itibarıyla bal üretimi ne kadardır?

SORU 10) Suudi Arabistan'ın Türkiye'den bal ithal etmediği, yasak uyguladığı iddiaları doğru mudur? Suudi Arabistan resmi makamları nezdinde sorunun aşılması için yapılan girişimler nelerdir?

SORU 11) Halen Türkiye'ye bal ithalatı yasağı uygulayan ülkeler hangileridir?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11) Bakanlığımız, gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla, risk esasına göre, ön bildirim gereken hâller dışında, önceden haber vermeksizin, yıllık denetim programlarının haricinde; şüphe, şikâyet, ihbar, inceleme, izlenebilirliğin sağlanması, izleme, gözetim ve tetkik amaçları ile birlikte BİMER ve ALO GIDA 174 kapsamında şikâyet edilen ürün ve firmalara yönelik resmî kontrol faaliyetlerini yürütmektedir.

(Handwritten signature)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Yapılan denetim ve kontroller sonucunda 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve bu Kanun kapsamında çıkarılan alt mevzuatlara aykırılık tespit edilen ürün, kişi ve firmalar hakkında aynı Kanun kapsamında gerekli yasal işlemler yapılmaktadır. Bu kapsamda yapılan denetimler sonucunda mevzuata uygun olmadığı tespit edilen işletmeler hakkında mevzuat doğrultusunda; idari para cezası, faaliyet durdurma, ürün toplatma veya savcılığa suç duyurusunda bulunma gibi işlemler yapılmaktadır.

Ayrıca 5996 sayılı Kanun'da yer alan "tağşiş tanımı" kapsamında uygunsuzluğu tespit edilen veya insan sağlığını tehlikeye atan firmaların isim ve markaları ile taklit ve tağşiş tespit edilen ürünlerinin parti/seri numaraları Bakanlığımız web sayfasından (www.tarim.gov.tr) kamuoyuna duyurulmaktadır.

Balın tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretilmesi, hazırlanması, işlenmesi, depolanması, nakledilmesi ve piyasaya arz edilmesi aşamalarında taşınması gereken özelliklerini belirleyen ve günümüz koşullarına göre revize edilen yeni Bal Tebliği 27 Temmuz 2012 tarih ve 28366 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bal ve diğer arıcılık ürünlerine yönelik olarak yürütülen resmi kontroller Türk Gıda Kodeksi yatay tebliğleri ile Bal Tebliğinde yer alan hükümler doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Benzer şekilde satışta bulunan riskli firmalara ve ürünlerine yönelik denetimler yoğun bir şekilde devam ettirilmektedir. Yürütülen bu resmi kontrol faaliyetleri sonucunda taklit/tağşiş yaptıkları laboratuvar analizleri sonucuyla kesinleşen bal üreticisi firmalar ve ürünleri kamuoyuna açıklanmaktadır.

2013/21 sayılı "Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği" kapsamında yer alan 0409.00.00.00.11 ve 0409.00.00.00.12 GTİP'li bal cinsi ürün için 01.02.2013 tarihinden bu yana ticari kalite denetimi işlemleri Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi üzerinden Ekonomi Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. İhracat aşamasında, söz konusu üründen numune alınarak ihracatçının talebine göre ilgili laboratuvara gönderilmekte, laboratuvarda yapılacak analiz neticesinde düzenlenecek "Doğal Arı Analiz Belgesi" Ürün Denetmenlerince aranmaktadır.

Ayrıca, hile ve tağşiş hususlarının sıkça gündeme geldiği bir ürün olması nedeniyle ambalajlarının değiştirilip değiştirilmediğini kontrol amacıyla, Doğal Arı Analiz Belgesi düzenlenmiş bal partileri Ürün Denetmenleri tarafından gümrük aşamasında ikinci kez denetlenmektedir.

21 Haziran 2013 tarihinde ilgili firmaların buldukları illerde Bakanlığımız taşra teşkilatları vasıtasıyla ürünlerin üretildiği ve depolandığı işyerlerinde denetimler gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizde piyasaya arzı gerçekleştirilen balların, gıda güvenilirliği yönüyle resmi kontrolleri; Bakanlığımız kontrol görevlilerince gerçekleştirilmektedir.

Dış ticarete ilişkin veriler TUİK tarafından kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Suudi Arabistan'ın ülkemizden bal ithalatına yönelik henüz bir talebi bulunmamakla birlikte ülkemize bal ithalatına yönelik kısıtlama uygulayan herhangi bir ülke de bulunmamaktadır.

(Handwritten signature)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Konuyla ilgili olarak Ekonomi Bakanlığından alınan bilgiye göre:

Gümrük Tarife Cetvelinde “0409.00” pozisyonunda yer alan balın ihracattaki ticari kalite denetimleri, 2013/21 sayılı “Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği” uyarınca Bakanlığımız Ürün Denetmenleri Grup Başkanlıklarınca yürütülmektedir. Söz konusu ürün ihracat aşamasında laboratuvar analizine tabi tutulmaktadır. Ayrıca, ürünün ambalajının değiştirilip değiştirilmediğinin kontrolü amacıyla, ürün denetmenleri tarafından gümrük aşamasında ikinci kez denetim yapılmaktadır. Gümrük aşamasında yapılan denetim sonucunun uygunsuz olması halinde ürünün ihracına izin verilmemektedir.

Bununla birlikte, ürünün, Bakanlığımızca yürütülen 2013/21 sayılı Tebliğ çerçevesinde ticari kalite denetimine tabi tutulan “Petek Bal” (GTİP: 0409.00.00.00.11) ya da “Süzme Bal” (GTİP: 0409.00.00.00.12) değil, anılan Tebliğ kapsamında bulunmayan “1702.90.95.00.19” tarife pozisyonu altındaki “Sunı Bal” olması sebebiyle ticari kalite kontrolüne tabi tutulmamaktadır.

Diğer taraftan, Stockholm Ticaret Müşavirliğince talebimiz üzerine yapılan inceleme sonucunda edinilen bilgiye istinaden, anılan ürünün bal aromalı şurup ile muamele edilmesine ve ihraç belgelerinde sunı bal olarak yer almasına karşın ambalajında yer alan etiket bilgilerinde bu hususa yer verilmediği ve “Bal” olarak piyasaya sunulduğu, bu nedenle piyasada satışının geçici olarak durdurulduğu, ithalatçı firmanın etiket bilgilerini gerçeğe uygun hale getirmesi halinde ürünün piyasaya arzının tekrar gerçekleştirilebileceği anlaşılmıştır.

2010 yılında 211 kg (2.258 \$) ve 2012 yılında 37 kg (872 \$) bal ithalatı gerçekleşmişken 2011 yılında söz konusu ürünün ithalatı bulunmamaktadır. Bununla birlikte istatistiklere yansıyan söz konusu cüzi miktardaki ithalatın tamamına yakını ihraç edilen Türk menşeli balın tekrar ülkemize iadesinden kaynaklanmaktadır. Öte yandan diabet hastalığı bulunanların tüketimine yönelik 1702.90.95.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyonlu “diabetik sunı bal” ithalatı ise 2010 yılında 5,4 ton (32.569 \$), 2011 yılında 4,8 ton (30.754 \$) ve 2012 yılında 6,4 ton (39.376 \$) olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu’na göre, firma bazındaki istatistiklerin Türkiye İstatistik Kurumu veya Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’ndan talep edilmesi gerekmektedir.

Söz konusu soru önergesinin 7. sorusunda 2010, 2011, 2012 yılları itibarıyla bal ihracatının ne kadar olduğu sorulmaktadır. TÜİK verilerine göre; Türkiye’nin 0409 GTİP kodlu tabii bal ihracatı 2010’da 5 Milyon 811 Bin, 2011’de 5 Milyon 206 Bin, 2012’de ise 6 Milyon 7 Bin dolardır.

U